

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Навчально-науковий інститут економіки

Факультет менеджменту

Кафедра менеджменту

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
кваліфікаційної роботи ступеня магістр

студента _____ Самоволика Радислава Руслановича
(прізвище, ім'я, по батькові)

академічної групи _____ 073М-21-1
(шифр)

спеціальності 073 Менеджмент

за освітньо-професійною програмою Менеджмент організацій і логістика

на тему _____ Формування ефективної системи збутової логістики
підприємства (за матеріалами ТОВ «АЙСБЕРГ-ФІШ»)
(назва за наказом ректора)

Керівник кваліфікаційної роботи	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
	Іванова М.І.			

Рецензент				
-----------	--	--	--	--

Нормоконтролер	Іванова М.І.			
----------------	--------------	--	--	--

Дніпро
2022

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри менеджменту

_____ В.Я. Швець
(підпис)
«26» вересня 2022 р.

**ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеня магістр**

студенту Самоволику Р.Р. академічної групи 073М-21-1

(прізвище та ініціали)

(шифр)

спеціальності 073 Менеджмент

за освітньо-професійною програмою Менеджмент організацій і логістика
на тему Формування ефективної системи збутової логістики підприємства
(за матеріалами ТОВ «АЙСБЕРГ-ФІШ»)

затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від 18.10.2022 р. № 1144-с

Розділ	Зміст	Термін виконання
Теоретично-методологічний розділ	Теоретичні підходи формування системи збутової логістики	26.09.2022 р. – 23.10.2022 р.
Дослідницько-аналітичний розділ	Аналіз виробничо-господарської та логістичної діяльності ТОВ «Айсберг-Фіш»	24.10.2022 р. – 20.11.2022 р.
Проектно-рекомендаційний розділ	Формування ефективної системи збутової логістики ТОВ «Айсберг-Фіш»	21.11.2022 р. – 11.12.2022 р.

Завдання видано

Іванова М.І.

(підпис керівника)

(прізвище, ініціали)

Дата видачі «26» вересня 2022 року

Дата подання до екзаменаційної комісії «11» грудня 2022 року

Прийнято до виконання

Самоволик Р.Р.

(підпис студента)

(прізвище, ініціали)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи магістра

студента групи 073м-21-1

НТУ «Дніпровська політехніка»

Самоволика Радислава Руслановича

на тему: Формування ефективної системи збутової логістики підприємства

(за матеріалами ТОВ «АЙСБЕРГ-ФІШ»)

Ключові слова: ЗБУТ, ЗБУТОВА ЛОГІСТИКА, РОЗПОДІЛ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ, ЛОГІСТИКА, ЛАНЦЮГ ПОСТАЧАНЬ.

Структура роботи: 90 сторінок комп'ютерного тексту; 19 рисунків; 26 таблиць; 35 джерел посилання.

Об'єкт розроблення – процес формування ефективної системи збутової логістики підприємства ТОВ «Айсберг-Фіш».

Мета роботи – теоретичні, методичні та практичні підходи до формування ефективної системи збутової логістики підприємства.

Основні результати кваліфікаційної роботи магістра полягають у такому: визначено місце збутової логістики в управлінні комерційним, каналним і фізичним розподілами готової продукції; розглянуто процес управління маркетингово-логістичною діяльністю з урахуванням сучасних тенденцій ринкового розвитку; досліджено особливості формування логістики і ланцюга поставок, враховуючи виклики пандемії COVID-19; досліджено загальні характеристики діяльності ТОВ «Айсберг-Фіш»; проведено аналіз конкурентного оточення ТОВ «Айсберг-Фіш»; проаналізовано фінансово-економічні показники діяльності ТОВ «Айсберг-Фіш»; досліджено техніко-економічні показники діяльності ТОВ «Айсберг-Фіш»; оцінено клієнтську базу ТОВ «Айсберг-Фіш» як підґрунтя прийняття управлінських рішень; оцінено ефективність заходів щодо збільшення відсотку збуту готової продукції та зменшення ціни на продукцію з метою покращення збутової логістики.

Методи дослідження: економічного та статистичного аналізу, групування, графічного моделювання та табличного порівняння.

Результати кваліфікаційної роботи магістра рекомендовано для використання на підприємствах, що відносяться до рибної промисловості та здійснюють переробку риби.

Сфера застосування: удосконалення формування ефективної системи збутової логістики підприємства, шляхом аналізу клієнтської бази.

Економічна ефективність запропонованих заходів: збільшення прибутку на 4729,50 тис. грн або 20%, що є вагомою підставою рекомендувати даний захід до впровадження.

SUMMARY

Master's qualification thesis

Student group 073M-21-1

Dnipro University of Technology

Samovolyk Radyslav Ruslanovych

Formation of an effective system of sales logistics of an enterprise (based on the materials of LLC "ICEBERG-FISH")

Key words: SALES, SALES LOGISTICS, DISTRIBUTION OF FINISHED PRODUCTS, LOGISTICS, SUPPLY CHAIN.

Structure of the work: 90 pages of computer text; 19 drawings; 26 tables; 35 sources of links.

Object of the research is theoretical, methodological and organizational and economic approaches to the formation of an effective system of sales logistics of the enterprise.

Purpose of qualification thesis is theoretical, methodical and practical approaches to the formation of an effective system of sales logistics of the enterprise.

Main results of qualification thesis degree are: the place of sales logistics in the management of commercial, channel and physical distribution of finished products is defined; the process of managing marketing and logistics activity is considered, taking into account modern trends of market development; the peculiarities of the formation of logistics and the supply chain, taking into account the challenges of the COVID-19 pandemic, were investigated; the general characteristics of the activities of LLC "ICEBERG-FISH" were investigated; an analysis of the competitive environment of Iceberg-Fish LLC was carried out; the financial and economic indicators of the activity of LLC "ICEBERG-FISH" were analyzed; the technical and economic indicators of the activity of LLC "ICEBERG-FISH" were investigated; evaluated the client base of LLC "ICEBERG-FISH" as a basis for making management decisions; the effectiveness of measures to increase the percentage of sales of finished products and reduce the price of products in order to improve sales logistics was evaluated.

Research methods – economic and statistical analysis, grouping, graphic modeling and tabular comparison.

The results of the master's qualification work are recommended for use at enterprises related to the fishing industry and processing fish.

Scope: improvement of the formation of an effective system of sales logistics of the enterprise, by analyzing the client base.

The economic efficiency of the proposed measures: at enterprises related to the fishing industry and processing fish.

Scope: improvement of the formation of an effective system of sales logistics of the enterprise, by analyzing the client base.

ЗМІСТ

Вступ	4
1 Теоретичні підходи формування системи збутової логістики	8
1.1 Місце збутової логістики в управлінні комерційним, каналним і фізичним розподілами готової продукції	8
1.2 Процес управління маркетингово-логістичною діяльністю з урахуванням сучасних тенденцій ринкового розвитку	14
1.3 Логістика і ланцюг поставок: виклики пандемії COVID-19	21
2 Аналіз виробничо-господарської та логістичної діяльності ТОВ «Айсберг-Фіш»	31
2.1 Загальна характеристика ТОВ «Айсберг-Фіш»	31
2.2 Аналіз конкурентного оточення ТОВ «Айсберг-Фіш»	36
2.3 Аналіз фінансово-економічних показників діяльності ТОВ «Айсберг-Фіш»	46
2.4 Аналіз техніко-економічних показників діяльності ТОВ «Айсберг-Фіш»	55
3 Формування ефективної системи збутової логістики ТОВ «Айсберг-Фіш»	62
3.1 Аналіз клієнтської бази ТОВ «Айсберг-Фіш» як підґрунтя прийняття управлінських рішень	62
3.2 Оцінка ефективності заходів щодо збільшення збуту готової продукції та зменшення ціни на продукцію з метою покращення збутової логістики	71
Висновки	78
Перелік джерел посилання	84
Додаток А Клієнти ТОВ «Айсберг-Фіш»	88
Додаток Б Споживачі (дебітори) ТОВ «Айсберг-Фіш»	90

ВСТУП

Актуальність теми. Наразі робота підприємств потребує нового підходу до вирішення питань зокрема застосування сучасних методів управління комерційною діяльністю. Як підтверджує зарубіжна практика, збільшення масштабів виготовлення та розширення наявних господарських зв'язків зумовили зростання затрат у сфері обороту, внаслідок чого пильна увага бізнесменів сконцентрувалася на пошуку інноваційних форм щодо оптимізації збутової роботи та зменшення витрат у цій площині. Однією з таких форм є застосування в практичній діяльності підприємства логістичного підходу. Система логістики стала значущим конкурентним знаряддям та основою контролю за продажем продукції [10]. Сучасні умови ринкової економіки, пов'язані з підсиленням впливу споживачів на виробництво товарів, загостренням конкурентної боротьби за споживача, переходом від ринку продавця до ринку покупця, обумовлюють необхідність використання логістичного підходу в управлінні збутовою діяльністю підприємств. Такий підхід сприяє мінімізації сукупних витрат на виробництво та реалізацію продукції, а отже забезпечує конкурентні переваги на ринку.

Слід відзначити, що розвиток логістики в Україні ускладнюється через кілька причин. По-перше, це відсутність державного підходу до проблем логістики, що проявляється у відсутності правової юридичної бази, фахівців і центрів їх підготовки. По-друге, логістика передбачає комплексний облік витрат, при якому збільшення витрат у якій-небудь функціональній сфері логістики перекривається ефектом, отриманим від їх зменшення. Разом із тим, існуюча система бухгалтерського обліку поки що не дає можливості повною мірою оцінити витрати, а також результати діяльності підрозділів і служб суб'єкта господарювання. Потретьє, логістичний підхід передбачає достатньо кардинальні зміни в структурі суб'єкта господарювання, перехід

до гнучких організаційних структур, створення спеціалізованих центрів і служб, залучення кваліфікованих фахівців, а все це вимагає значних фінансових вкладень [2].

Під впливом маркетингу відбувається модифікація завдань внутрішньо-фірмового управління та внутрішньо-корпоративного планування логістичної діяльності підприємства. Зниження витрат реалізації маркетингово-логістичної стратегії є одним з найдоступніших резервів підвищення конкурентоспроможності підприємства. Таким чином, актуальність даного дослідження обумовлена наявністю низки проблем, пов'язаних з удосконаленням процесів управління маркетингово-логістичною діяльністю підприємства та розробкою ефективного механізму її функціонування, адекватного процесам, які мають місце на ринку, з урахуванням стратегічних, тактичних і технологічних аспектів.

Традиційне суперництво між окремими підприємствами на сучасному ринку почало змінюватись суперництвом між цілими ланцюгами поставок. Ланцюг поставок можна порівняти із зіграною та досвідченою командою, всі члени якої координують свої дії, щоби взяти участь у змаганнях [28]. Впровадження концепції управління ланцюгом поставок дає більші можливості у сфері спеціалізації, знижки витрат, підвищення результативності діяльності, а також швидкості та гнучкості реагування на потреби кінцевих клієнтів, ніж би це було можливим на підприємстві, яке діє відособлено.

Зростаючі вимоги й потреби клієнтів, прогресуюча глобалізація і все сильніший тиск з боку ринкових суперників спонукають сучасні підприємства до інтеграції в рамках ланцюгів поставок. Таке рішення дає їм змогу досягати глибшої спеціалізації в результаті поділу завдань між окремими учасниками ланцюга, зменшення операційних витрат, поділу ризику, корисностей та інформації, пов'язаної зі здійснюваними діями, а також інтеграції заходів і результативної кооперації задля більш досконалого обслуговування кінцевого клієнта та здобуття конкурентної переваги [32].

Водночас серйозні зміни внесла в діяльність логістичних компаній та ланцюгів поставок пандемія коронавірусу, порушивши стандартні відносини між постачальниками, виробниками й споживачами. Закриття кордонів між країнами та введення режиму самоізоляції спричинили значне скорочення виробничих потужностей. Отже, відбулась істотна зміна ситуації як на місцевих, так і на глобальних ринках [17]. Окреслені вище тенденції, відповідно, зумовили тематику дослідження.

Метою кваліфікаційної роботи ступеня магістр є теоретичні, методичні та практичні підходи до формування ефективної системи збутової логістики підприємства.

Для досягнення поставленої мети у роботі були виконані такі **завдання:**

- 1) визначити місце збутової логістики в управлінні комерційним, каналним і фізичним розподілами готової продукції;
- 2) розглянути процес управління маркетингово-логістичною діяльністю з урахуванням сучасних тенденцій ринкового розвитку;
- 3) дослідити особливості формування логістики і ланцюга поставок, враховуючи виклики пандемії COVID-19;
- 4) дослідити загальні характеристики діяльності ТОВ «Айсберг-Фіш»;
- 5) провести аналіз конкурентного оточення ТОВ «Айсберг-Фіш»;
- 6) проаналізувати фінансово-економічні показники діяльності ТОВ «Айсберг-Фіш»;
- 7) дослідити техніко-економічні показники діяльності ТОВ «Айсберг-Фіш»;
- 8) оцінити клієнтську базу ТОВ «Айсберг-Фіш» як підґрунтя прийняття управлінських рішень;
- 9) оцінити ефективність заходів щодо збільшення відсотку збуту готової продукції та зменшення ціни на продукцію з метою покращення збутової логістики.

Об'єктом розроблення є процес формування ефективної системи збутової логістики підприємства ТОВ «Айсберг-Фіш».

Предметом розроблення є теоретичні, методологічні та організаційно-економічні підходи до формування ефективної системи збутової логістики підприємства.

Методи дослідження: у процесі дослідження було застосовано методи економічного та статистичного аналізу, групування, графічного моделювання та табличного порівняння. Для отримання аналітичної інформації були використані дані статистичної звітності, внутрішньої, зокрема бухгалтерської звітності підприємства. Для вибору та обґрунтування стратегії оптимізації логістичної підприємства діяльності використовувалися: метод порівняння, за допомогою якого було відображено порівняння економічних показників підприємства тощо. Статистичний аналіз показників логістичної діяльності підприємства.

Практична значимість полягає в тому, що після удосконалення збутової логістики і встановлення ін'єктора «DORIT» (Швейцарія) обсяг реалізованої продукції в натуральному вимірі збільшиться на 20% або на 278,04 тис. кг. Собівартість одиниці продукції в 2021 році зменшиться на 25,65 грн. кг або на 6,03%. Чисельність промислово-виробничого персоналу на ТОВ «Айсберг-Фіш» після удосконалення збутової логістики і встановлення ін'єктора «DORIT», (Швейцарія) не планується змінитися. Фонд оплати праці збільшиться і буде дорівнювати 21517,2 тис. грн за рахунок збільшення середньомісячної заробітної плати на 220 грн. або на 1,74%. Продуктивність праці всього промислово-виробничого персоналу збільшиться на 20%. Ціна одиниці продукції зменшиться на 30,75 грн. або на 5,17%. При цьому планується збільшення прибутку на 4729,50 тис. грн або 20%, що є вагомою підставою рекомендувати даний захід до впровадження.